

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

* หมายเหตุมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีที่ 11 ฉบับที่ 24 เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2557

www.pcd.go.th

✿ แนวทางการป้องกัน
และแก้ไขปัญหา
หมอกควันภาคเหนือ

✿ ศูนย์บริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
เพื่อแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้า
เทศบาลนครหาดใหญ่
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

✿ พ.ร.บ.การจัดการ
ซากอิเล็กทรอนิกส์
พร้อมรับมือขยะในอนาคต

✿ คพ.ลงพื้นที่ติดตามการแก้ไขปัญหา
ขยะมูลฝอย จ.นครศรีธรรมราช

✿ สรุปผลการประชุม เวทีสาธารณะ
“ความร่วมมือของไทย.
กับอนุสัญญาไมนามาตะว่าด้วยปรอท”

คพ.ลงพื้นที่ติดตามการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยนครศรีธรรมราช

นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ลงพื้นที่ติดตามการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างและการดำเนินงานตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีขยะตกค้างมากเป็นอันดับสี่ของประเทศ มีขยะตกค้างจำนวน 1,265,358 ตัน คิดเป็นอัตราการสะสมขยะมูลฝอย 824 กก.ต่อคน

เทศบาลนครศรีธรรมราช

จากการติดตามตรวจสอบข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยเทศบาลนครศรีธรรมราชพบว่าในปี 2556 มีปริมาณขยะมูลฝอยจำนวน 218.97 ตัน/วัน และปี 2557 มีปริมาณขยะมูลฝอยจำนวน 225.04 ตัน/วัน เป็นขยะมูลฝอยที่มาจากเขตเทศบาล 1 แห่ง 120.15 ตัน/วัน และจากหน่วยงานอื่น 57 แห่ง 104.89 ตัน/วัน

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลนาเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ 200 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินที่ได้มาโดยขอใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์จากจังหวัดเพื่อทำประโยชน์ในการก่อสร้างเป็นสถานที่กำจัดขยะ ตั้งอยู่ห่างจากสำนักงานเทศบาลประมาณ 3 กม. พื้นที่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะส่วนใหญ่เป็นพื้นที่รกร้างไม่มีการทำ

ประโยชน์ บางส่วนที่ทำการเกษตร (ทำนา) โดยใช้งบประมาณในการก่อสร้าง 119 ล้านบาท ได้ดำเนินการฝังกลบขยะมาตั้งแต่ปี 2540 ปัจจุบันใช้พื้นที่ไปแล้วประมาณ 60 ไร่ (พื้นที่บ่อฝังกลบทั้งหมด 160 ไร่) คิดเป็นร้อยละ 37.5 ซึ่งทางเทศบาลฯ ได้ดำเนินการบริหารจัดการขยะโดยได้ลงนามกับบริษัทต่างๆ ตั้งแต่ปี 2552 เป็นจำนวน 3 ครั้ง และล่าสุดลงนามสัญญาวันที่ 5 กันยายน 2555 - 16 ตุลาคม 2557 ยกเลิกสัญญา 16 ตุลาคม 2557 เนื่องจากบริษัทผู้รับจ้างยังไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใดเลย

คณะผู้จัดทำ

คณะผู้จัดทำ ที่ปรึกษา

นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางสุนิ ปิยะพันธุ์พงศ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายสุวิทย์ ชัดดีวงษ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางสาวชिरา แสงศรี เลขานุการกรม

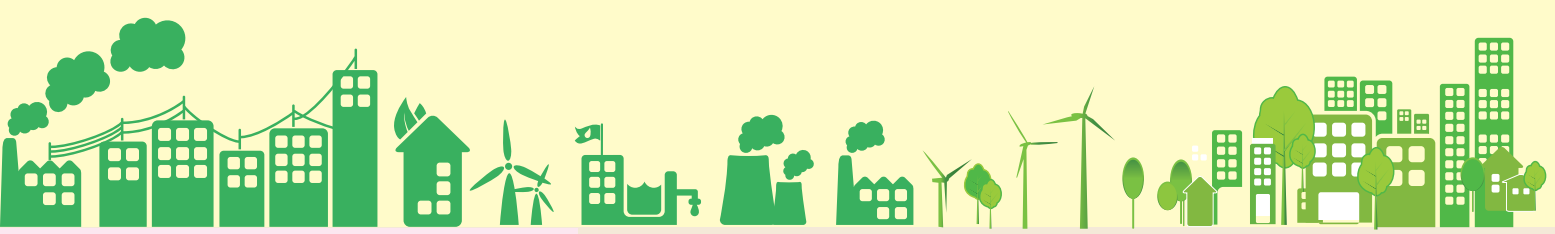
บรรณาธิการ

นายนิชร คงเพชร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวเพลินพิณ จินตะกั้น

การแก้ไขปัญหาของเทศบาลนครนครศรีธรรมราชในปัจจุบันนั้นทางเทศบาลฯ ได้ฉีดน้ำยาจุลินทรีย์ EM วันละ 2 ครั้ง เข้าเย็น เพื่อลดกลิ่น แมลงวันและสัตว์นำโรคอื่นๆ และคาดว่าหลังจากยกเลิกสัญญาพื้นที่ที่เหลืออีกประมาณ 100 ไร่ ประมาณ 65 % คาดว่าจะขยายพื้นที่เพิ่มหลุมฝังกลบขยะมูลฝอย เพิ่มเป็นหลุมที่ 2/2 และ หลุมที่ 3 เพื่อทำการฝังกลบขยะเก่าให้ลดลงและกำจัดขยะใหม่ที่มาใหม่ทุกวัน ส่วนในระยะยาวทางเทศบาลฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมา 1 ชุด เพื่อพิจารณาคัดเลือกบริษัทผู้ประกอบกิจการโรงงานกำจัดขยะ และแปรรูปขยะเป็นพลังงานต่อไป

เทศบาลเมืองทุ่งสง

จากการติดตามสถานการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองทุ่งสง พบว่ามีปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลประมาณ 35 ตัน/วัน หรือประมาณ 12,775,000 กิโลกรัม ต่อปี

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองทุ่งสง หรือศูนย์ ฝังกลบขยะมูลฝอยแบบครบวงจรบ้านทุ่งชน ตั้งอยู่บริเวณบ้านทุ่งชน หมู่ที่ 4 ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ทั้งหมด 110 ไร่ ซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ เดิมอยู่ในความดูแลของจังหวัดทหารบกทุ่งสง ซึ่งเทศบาลเมืองทุ่งสงได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (เดิม) ภายใต้โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ

สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เป็นจำนวนเงิน 138.56 ล้านบาท โดยเริ่มดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2550 ปัจจุบันยังไม่สามารถเปิดดำเนินการใช้พื้นที่ฝังกลบดังกล่าวได้ เนื่องจากมีการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ข้างเคียง เทศบาลฯ ได้แก้ไขปัญหาสถานที่ทิ้งขยะโดยการขนส่งขยะมูลฝอยที่เก็บได้ในเขตเทศบาล ไปกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบในที่ดินของเอกชน ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การดำเนินการในปัจจุบัน

1. เทศบาลเมืองทุ่งสงได้ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของเทศบาลฯ โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ กิจกรรมธนาคารวัสดุรีไซเคิลเคลื่อนที่ กิจกรรมขยะสร้างพลังงาน กิจกรรมเรียกคืนซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และกิจกรรมศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2. กองช่างสุขาภิบาล เทศบาลเมืองทุ่งสง ได้มีการนำขยะมูลฝอยมาแปลงเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปจากขยะได้แก่ ปุ๋ยอินทรีย์จากสิ่งปฏิกูล ปุ๋ยหมักพืชสด ปุ๋ยอัดเม็ด ถ่านอัดแท่ง น้ำส้มควันไม้ น้ำหมักชีวภาพ ก๊าซชีวภาพ ก๊าซชีวมวล

3. เทศบาลเมืองทุ่งสงได้ลงนามใน MOU กับบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย (ทุ่งสง) จำกัด โดยลงทุนร่วมกันในการดำเนินการทำ RDF แต่เนื่องจากสถานที่ในการดำเนินการมีจำกัดทำให้ทำ RDF ได้เพียง 4-6 ตัน/วันเท่านั้น ทำให้มีขยะที่จะต้องนำไปกำจัดวันละ 20 ตัน/วัน

ประเด็นปัญหาด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

1. เนื่องจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองทุ่งสงหรือศูนย์ฝังกลบขยะมูลฝอยแบบครบวงจรบ้านทุ่งชนตั้งอยู่นอกเขตความรับผิดชอบของเทศบาล ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงเกิดการต่อต้าน และไม่ยอมให้เทศบาลนำขยะจากเขตเทศบาลฯ ไปกำจัดยังสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย

2. เนื่องจากปัจจุบันเทศบาลฯ ยังไม่สามารถเปิดดำเนินการศูนย์ฝังกลบขยะมูลฝอยของเทศบาลฯ เองได้ จึงต้องทำการขนส่งขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ในเขตเทศบาลฯ ไปกำจัดโดยวิธีการฝังกลบในที่ดินของเอกชน ณ ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. คณะผู้บริหารของทางเทศบาลฯ มีนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลฯ ให้มีประสิทธิภาพ ถูกหลักสุขาภิบาล สร้างเครือข่ายทุกภาคมีส่วนร่วม สามารถลดปริมาณขยะ และนำขยะกลับมาใช้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ แต่งบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมีไม่เพียงพอ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวและเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย คพ.ได้ร่วมประชุมหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหามูลฝอยของจังหวัดและวางแผนการดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดอย่างเร่งด่วนและระยะยาวต่อไป.

ศูนย์บริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เพื่อแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้า เทศบาลนครหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

เทศบาลนครหาดใหญ่มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 ตำบลควนลัง อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ทั้งหมด 135 ไร่ โดยมีขยะมูลฝอยเข้าสู่ระบบกำจัดฯ ทั้งจากเทศบาลนครหาดใหญ่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง ประมาณวันละ 180-200 ตัน ปัจจุบันพื้นที่ฝังกลบขยะมูลฝอยเกือบเต็มพื้นที่ ซึ่งหากเทศบาลนครหาดใหญ่ไม่มีการดำเนินการใดๆ ในอนาคตอาจเกิดปัญหาไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เทศบาลนครหาดใหญ่ จึงได้จัดทำโครงการจัดหาเอกชนมาลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนขนาดไม่น้อยกว่า 250 ตันต่อวัน โดยทำสัญญาร่วมกับบริษัท จีเดค จำกัด เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2553 ในการดำเนินการโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าจากพลังงานขยะมูลฝอย ซึ่งจะสามารถกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนได้ประมาณวันละ 250 ตัน โดยมีระยะเวลาสัญญาในการบริหารจัดการ 25 ปี เมื่อครบกำหนดสัญญา บริษัทจะส่งมอบเตาเผาขยะมูลฝอยให้เป็นกรรมสิทธิ์ของเทศบาลนครหาดใหญ่ เพื่อจัดหารับบริษัทเอกชนรายอื่นมาบริหารจัดการเตาเผาต่อไป ทั้งนี้ บริษัท จีเดค จำกัด จะต้องมีการบำรุงรักษาสภาพเตาเผาขยะมูลฝอยให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องอีกไม่น้อยกว่า 5 ปี

เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเตาเผาขยะมูลฝอย

บริษัท จีเดค จำกัด (GIDEC) เป็นบริษัทที่ผ่านการพิจารณาให้มีการลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนขนาดไม่น้อยกว่า 250 ตันต่อวัน ของเทศบาลนครหาดใหญ่ มีวงเงินลงทุนประมาณ 850 ล้านบาท โดยเตาเผาขยะมูลฝอยเพื่อแปลงเป็นพลังงานไฟฟ้าของเทศบาลนครหาดใหญ่ ใช้ระบบแก๊สซิฟิเคชัน (Gasification) ในการเผาไหม้ โดยการให้ความร้อนแก่วัตถุที่ติดไฟได้ ภายใต้สภาวะควบคุมออกซิเจน ความดัน ความชื้น และอุณหภูมิที่เหมาะสม ทำให้วัตถุนั้นระเหิดเปลี่ยนจากสถานะของแข็งเป็นสถานะก๊าซ ได้ผลผลิตคือ ก๊าซเชื้อเพลิง ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ก๊าซไฮโดรเจน ก๊าซมีเทน ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งก๊าซที่ได้มีคุณสมบัติเหมือนก๊าซธรรมชาติ เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง สามารถนำไปใช้ต่อในรูปพลังงานไฟฟ้าได้ หรือผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงในรูปแบบอื่นๆ โดยใช้พื้นที่โครงการทั้งสิ้น 10 ไร่ โดยก่อสร้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครหาดใหญ่ปัจจุบัน ซึ่งสามารถกำจัดขยะมูลฝอยสดได้แบบวันต่อวัน โดยจะมีการนำเอาขยะมูลฝอยสดมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยการเผาแบบ Ash Melting Gasification ที่อุณหภูมิประมาณ 1,300 องศาเซลเซียส ซึ่งสามารถรองรับปริมาณขยะมูลฝอย จำนวน 400 ตันต่อวัน และแปลงเป็นพลังงานไฟฟ้าจำนวน 6.7 เมกกะวัตต์

การเผาขยะมูลฝอยด้วยกระบวนการ Ash Melting Gasification เป็นกระบวนการที่มีการเผาก๊าซที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเผา ก๊าซที่เกิดขึ้นจึงไม่ออกสู่ภายนอก แต่อาจมีเถ้าเบาบ้าง ซึ่งบริษัทได้มีการฉีดสารเคมีเพื่อให้เถ้าเป็นของแข็ง ซึ่งมีการควบคุมให้มีการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานของสหภาพยุโรป (EU) เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด.

แนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาหมอกควันภาคเหนือ

1 “120 วัน คืนฟ้าใส อากาศบริสุทธิ์ ให้ชุมชน”

- ดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างเข้มข้นเพื่อ “คืนฟ้าใส อากาศบริสุทธิ์ ให้ชุมชน”
- โดยตั้งเป้าให้ฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตลอดช่วงเวลา 120 วัน (1 มกราคม - 30 เมษายน)

2 ให้จังหวัดบริหารจัดการเบ็ดเสร็จ

- เป็นหน่วยงานหลักในการสั่งการบูรณาการหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายภาคประชาชน ภายในจังหวัด
- กำหนดช่วงเวลาห้ามเผาเด็ดขาด ระยะเวลา 60 วัน และกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเผาเพื่อจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ในการเฝ้าระวังและควบคุมการเผาอย่างเข้มงวด
- กำกับดูแลให้หน่วยงานท้องที่ระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ควบคุมไม่ให้มีการเผาในช่วง 60 วัน ห้ามเผา และให้ความรู้ ความเข้าใจกับชาวบ้านในพื้นที่เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเผา
- กำชับหน่วยงานที่รับผิดชอบเส้นทางคมนาคมในจังหวัด ให้กำจัดวัชพืชในเขตสองข้างทางอย่างสม่ำเสมอ ตลอดช่วงหน้าแล้ง และหามาตรการป้องกันไฟไหม้พื้นที่สองข้างทางหลวง รวมทั้งทำการดับไฟที่เกิดขึ้น

3 ห้ามการเผาอย่างเด็ดขาดในช่วง 60 วัน ที่จังหวัดกำหนดเป็นช่วงวิกฤต

- ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ลักลอบเผา จนเป็นเหตุให้ไฟลุกลามไปยังพื้นที่อื่นหรือ ลุกลามเข้าไปในป่าอย่างเฉียบขาด ในช่วง 60 วันห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด

4 ป้องกันไฟป่าอย่างเข้มข้น

- จัดการเชื้อเพลิงตามหลักวิชาการ จัดทำแนวกันไฟ
- เตรียมความพร้อมบุคลากร อาสาสมัคร อุปกรณ์เครื่องมือ และอากาศยาน ระดมกำลังเพิ่มหน่วยลาดตระเวน และหน่วยดับไฟป่าเคลื่อนที่
- ลาดตระเวน ป้องปราม หาข่าว อย่างเข้มข้นเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุกพื้นที่ การลักลอบเผา และควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่า
- ควบคุมและดับไฟที่เกิดขึ้นให้ได้โดยเร็วที่สุด เพื่อป้องกันการลุกลาม และป้องกันไม่ให้เกิดหมอกควันกระจายตัวเป็นวงกว้าง
- ดำเนินการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดกับผู้จุดไฟเผาป่า
- สร้างแนวร่วมชุมชนในการจัดการไฟป่า อนุรักษ์ป่า ลดการเผาในพื้นที่ป่า และอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

5 ควบคุมการเผาในพื้นที่เกษตร ส่งเสริมเกษตรปลอดการเผา

- ส่งเสริมแนวทางการเกษตรยั่งยืนเพื่อลดการเผาในพื้นที่เกษตร ถ่ายทอดความรู้ และสนับสนุนการทำการเกษตรปลอดการเผา
- ส่งเสริมการจัดการเศษวัสดุภาคการเกษตรโดยไม่เผา ด้วยวิธีที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่
- สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุภาคการเกษตร เช่น การทำปุ๋ยหมัก การผลิตพลังงานทดแทน

6 จูงใจสร้างแนวร่วมเครือข่ายชุมชน

- อุดหนุนงบประมาณให้หมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมของหมู่บ้าน/ชุมชนในการลดการเผาและหมอกควัน และสร้างขวัญกำลังใจในการเป็นเครือข่ายหมู่บ้านปลอดการเผา
- ฝึกอบรมสร้างเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียน เพื่อเป็นแนวร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและการเผา

7 ส่งเสริมภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา

- บูรณาการความร่วมมือกับภาคเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ทั้งการระดมทุนและสร้างแรงจูงใจให้บริษัทเอกชนดำเนินโครงการ CSR ด้านการลดการเผาและหมอกควัน

- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง (เช่น ธุรกิจขายเมล็ดพันธุ์พืช อุปกรณ์การเกษตร และธุรกิจอาหารสัตว์ เป็นต้น) ในการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่โดยไม่เผา (เช่น การเข้าไปรับซื้อหรือเก็บเศษวัสดุทางการเกษตร การวิจัยพัฒนา การใช้ประโยชน์เศษวัสดุ เป็นต้น)

8 ข่าวสารทันสถานการณ์ ประชาสัมพันธ์เชิงรุก สู่กลุ่มเป้าหมาย

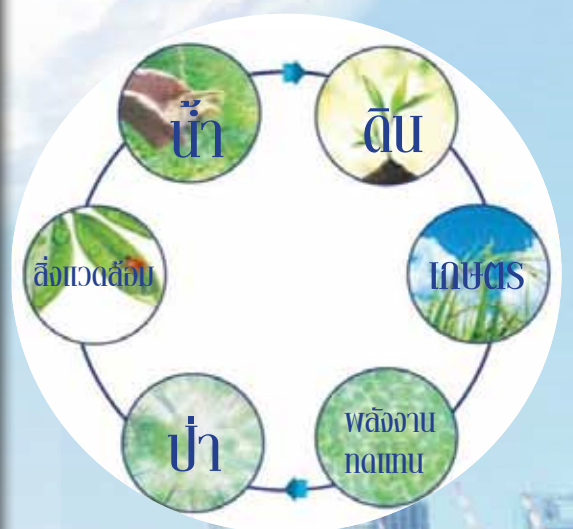
- ติดตามตรวจสอบและแจ้งเตือนสถานการณ์หมอกควัน ให้รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ ก่อนเวลา 10.00 น. ทุกวัน เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนเตรียมการรับมือได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- สื่อสารประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึก
- ใช้กลยุทธ์เคาะประตูบ้าน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเผา
- ขอความร่วมมือกลุ่มเป้าหมายในการลดการเผา

9 ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อลดปัญหาหมอกควันข้ามแดน

- เจรจาในระดับพื้นที่ชายแดนกับลาว และเมียนมาร์ ในการลดการเผา ตามเป้าหมายของประเทศในอนุภาครุ่มน้ำโขง (ไทย ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา และเวียดนาม) ที่ต้องลดจุดความร้อนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงให้เหลือไม่เกิน 75,000 จุด ภายในปี 2560
- พัฒนาศักยภาพในการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนให้แก่ประเทศอาเซียน และมอบสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้ลาว รวมทั้งประสานกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนให้ดำเนินมาตรการลดและควบคุมการเผาเพื่อลดหมอกควันข้ามแดน

10 ขยายผลโครงการพระราชดำริ เพื่ออนุรักษ์ป่าและแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

- ขยายผลโครงการพระราชดำริในการอนุรักษ์ป่าและการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน.

กส.เปิดรับเรื่องร้องเรียน คพ.เผยปัญหาหลักลิ้นเหม็นร้องเรียนสูงสุด

พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในด้านที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบหรือภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ปัญหาเรื่องที่ดินทำกินและการออกเอกสารสิทธิ์ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาการขาดแคลนน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ปัญหาเรื่องระบบคุณธรรมของผู้บังคับบัญชา และเรื่องการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้เปิดตู้ ปณ. 8 ปณฝ. กระทรวงการคลัง 10411 เพื่ออำนวยความสะดวกต่อประชาชนและเจ้าหน้าที่ในการร้องเรียนร้องทุกข์ดังกล่าว

สำหรับสถิติเรื่องร้องเรียนในปี พ.ศ. 2556 - 2557 ของกรมควบคุมมลพิษ ได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษทั้งประเทศ จำนวน 465 เรื่อง และ 413 เรื่อง ตามลำดับ ปัญหามลพิษที่ได้รับการแจ้งเรื่องร้องเรียนมากที่สุด ได้แก่ ปัญหากลิ่นเหม็น คิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมาคือ ปัญหาฝุ่นละอองเขม่าควัน คิดเป็นร้อยละ 24 และปัญหาเสียงดังเสียงรบกวน คิดเป็นร้อยละ 16 ซึ่งมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ผ่านมา และเมื่อพิจารณาประเภทแหล่งที่มาของปัญหามลพิษที่ได้รับการแจ้งเรื่องร้องเรียนในภาพรวม พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมเป็นแหล่งที่มาสำคัญของปัญหามลพิษที่ได้รับการร้องเรียนทั้งปัญหากลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง เขม่าควัน เสียงดัง และเสียงรบกวน คิดเป็นร้อยละ 56 โดยส่วนใหญ่เกิดจากการประกอบกิจการประเภทการทำการผลิตอาหารและเครื่องปรุง เฟอร์นิเจอร์และเครื่องประดับ เคมีภัณฑ์และถ่านหิน รถยนต์ พลาสติกโฟม อุตสาหกรรมเหล็ก สำหรับพื้นที่ที่มีการร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ 62

การดำเนินงานที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ รวมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ผลดำเนินการแก้ไขปัญหาในปี พ.ศ. 2556 - 2557 ดำเนินการแล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ 97 และ 95 ตามลำดับ สำหรับศูนย์รับแจ้งเรื่องร้องเรียนของกรมควบคุมมลพิษ สามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ โทรศัพท์ เว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ จดหมาย แจ้งด้วยตนเอง และศูนย์บริการร่วมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่ออำนวยความสะดวกต่อประชาชนในการเสนอเรื่องร้องเรียนจากปัญหามลพิษต่างๆ.

คพ.ร่วมใจปั่นจักรยานบริจาคห่วงอะลูมิเนียม เพื่อ มูลนิธิฯเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ครั้งที่ 5

การปั่นจักรยานบริจาคห่วงอะลูมิเนียม เพื่อมูลนิธิฯเทียมฯ นอกจากจะทำให้ประชาชนตระหนักถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม ด้วยการประหยัดและการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าแล้ว ยังเป็นการจัดกิจกรรมที่ลดมลพิษ เนื่องจากใช้จักรยานเป็นพาหนะในการร่วมรณรงค์ ซึ่งเป็นพาหนะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่เชื้อเพลิง จึงไม่มีการปล่อยก๊าซพิษ กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์เชิงบวก ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ โครงการนี้เป็นโครงการที่ภาครัฐและภาคเอกชนได้ร่วมมือกัน ซึ่งจะได้มีการวางแผนต่อยอดการดำเนินโครงการต่อไปในอนาคต เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืนต่อไป.

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2557 กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสมาคมจักรยานเพื่อสุขภาพไทย จัดกิจกรรมปั่นจักรยานบริจาคห่วงอะลูมิเนียมเพื่อมูลนิธิฯเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ครั้งที่ 5 ณ อาคารกรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร โดยปล่อยขบวนรถจักรยานจำนวนกว่า 600 คัน เพื่อขนส่งอะลูมิเนียมไปส่งมอบอย่างเป็นทางการให้กับมูลนิธิฯเทียมฯ ที่บริษัท บางกอกแคน แมนนูแฟคเจอร์ จำกัด (คลองสอง) จังหวัดปทุมธานี

กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินโครงการเรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน ร่วมกับ มูลนิธิฯเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนโดยการรวบรวมวัสดุอะลูมิเนียมที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์ด้วยการนำมาทำอุปกรณ์ขาเทียม ได้แก่ เบ้า แคน หน้าแข้ง เท้าเทียม และไม้เท้า เพื่อช่วยเหลือผู้พิการผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ นอกจากนี้

ยังเป็นการเสริมสร้างคุณธรรมและจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยการประหยัดและการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า กรมฯ ได้ประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่างๆ ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมาคมจักรยานเพื่อสุขภาพไทย ที่ได้จัดกิจกรรมการปั่นจักรยานบริจาคห่วงอะลูมิเนียมฯ มาตั้งแต่ปี 2552 ซึ่งที่ผ่านมาได้ดำเนินกิจกรรมการปั่นมาแล้ว 4 ครั้ง สามารถรวบรวมอะลูมิเนียมได้ถึง 35 ตัน และครั้งนี้เป็นครั้งที่ 5 ซึ่งรวบรวมอะลูมิเนียมได้ประมาณ 1.59 ตัน

ภาพจาก : www.coconews.in.th

พ.ร.บ.การจัดการซากอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมรับมือขยะในอนาคต

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้จัดทำร่าง พ.ร.บ.การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่นๆ พ.ศ.... เสร็จเรียบร้อยแล้ว กำลังรับฟังความคิดเห็น เนื่องด้วยในปัจจุบันยังไม่มีระบบเรียกคืนหรือการจัดการกับซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และซากผลิตภัณฑ์อื่นๆ อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยเหตุที่ว่าในซากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีสารอันตรายและโลหะหนักหลายชนิดเป็นส่วนประกอบ อาทิ ตะกั่วปรอท แคดเมียม เป็นต้น และยังมีโลหะมีค่า และแร่ธาตุหายากหลายชนิด จึงจำเป็นที่จะต้องจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และควรส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและลดต้นทุนการผลิต

เนื้อหาใน พ.ร.บ.ฉบับนี้มีรายละเอียดเนื้อหา เช่น ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการจัดการซากผลิตภัณฑ์คอยตรวจสอบดูแล การควบคุมผลิตภัณฑ์ การกำหนดผลิตภัณฑ์ที่ถูกควบคุม การควบคุมผู้ผลิตและจัดจำหน่าย ให้ผู้ผลิตจัดทำแผนรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ตนเองผลิตหรือจัดจำหน่าย การรับคืนหรือการเก็บถาวรรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ การจัดเก็บค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ การจัดการซากผลิตภัณฑ์ การกำหนดแนวทางหรือคู่มือการจัดการซากผลิตภัณฑ์ ชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์ การจัดการเงินรายได้และการสนับสนุนกองทุนสนับสนุนงานวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี โครงการที่สามารถนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษ และมีการช่วยเหลือด้านภาษี หรือค่าธรรมเนียมในอัตราพิเศษ เป็นต้น ทั้งนี้การตรวจสอบและการควบคุม ได้มอบอำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้มีการแก้ไข ปรับปรุงให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

พร้อมกันนี้ได้กำหนดบทลงโทษทั้งจำคุกและโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นถึงห้าแสนบาท เช่นหากผู้ผลิตที่ไม่สามารถเก็บรวบรวมซากได้ตามกำหนดมีโทษปรับสูงสุดไม่เกินห้าแสนบาท หรือผู้ผลิตไม่รายงานปริมาณผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายให้แก่กรมควบคุมมลพิษหรือรายงานข้อมูลอันเป็นเท็จ มีโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ยังครอบคลุมไปถึง ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งซากผลิตภัณฑ์ตามที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่าหรือปะปนไปกับขยะมูลฝอย ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ทั้งนี้ พ.ร.บ.ดังกล่าว คพ.ได้กร่างเรียบร้อยแล้ว กำลังอยู่ในขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถให้ความคิดเห็นได้ที่ 02-2982413-6 โทรสาร 02-2985393.

ของฝากชุมชน

นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ นางสาวอารยา นันทโพธิเดช และนางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ ร่วมลงนามถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสนี้ได้นำพวงมาลัยถวายสักการะ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ณ โรงพยาบาลศิริราช ในวันศุกร์ที่ 10 ต.ค. 2557.

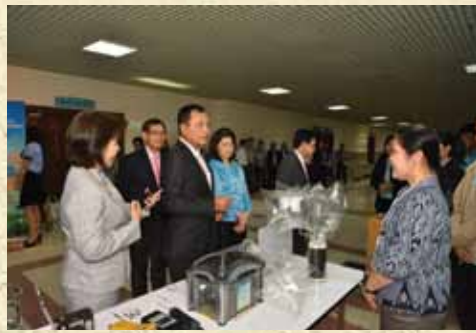

กรมควบคุมมลพิษร่วมจัดกิจกรรมออกบูธในงาน “เมืองสะอาด คนในชาติ มีสุข” ในวันที่ 4 พ.ย. 2557 ณ สวนลุมพินี โดยความร่วมมือระหว่าง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับกระทรวงมหาดไทย และ กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 87 พรรษา และเพื่อร่วมสร้างวินัยให้กับคนในชาติในการรักษาความสะอาด ทั้งขยะที่ถูกทิ้งถูกทาง และการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง รวมถึงการลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น โดยได้รับเกียรติจาก พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในการเปิดงาน ซึ่งมีทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน นักเรียน และนักศึกษาให้ความสนใจและเข้าร่วมงานประมาณ 4,000 คน.

พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าตรวจเยี่ยมกรมควบคุมมลพิษ และรับฟังการสรุปภารกิจ การดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ ในวันที่ 6 ต.ค. 2557 พร้อมทั้งเน้นย้ำให้กรมควบคุมมลพิษ เร่งดำเนินการตาม Roadmap การจัดการของเสีย และสารอันตรายที่ได้วางไว้ และเตรียมการร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาทางมลพิษ ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด.

กรมควบคุมมลพิษ จัดประชุมเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงานและแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนของสารตะกั่วพื้นฐาน พร้อมรับฟังความคิดเห็นกับผู้ร่วมประชุม ในวันที่ 28 ต.ค. 2557 ณ ห้องประชุมศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช กรมควบคุมมลพิษ โดยมีทั้งนักวิชาการ สื่อมวลชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนทั่วไปให้ความสนใจ และร่วมแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ คณะผู้ศึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้นำเสนอผลการศึกษาแนวทางการฟื้นฟูพื้นที่ห้วยคลิตี้ที่จะเน้นไปที่ 3 ประการหลัก คือ 1. การเฝ้าระวังการฟื้นฟูโดยธรรมชาติ 2. การปิดคลุม 3. การขุด/ตักดินไปฟื้นฟูสำหรับกากทางแร่ที่อยู่บนดินหรือการขุดลอก.

สรุปผลการประชุมเวทีสาธารณะ “ความพร้อมของไทย...กับอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท”

การพิจารณาเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ ของประเทศไทยจำเป็นต้องมีการรับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดให้มีการประชุมเวทีสาธารณะ “ความพร้อมของไทย...ต่ออนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท” สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญามินามาตะฯ ต่อไป โดยได้ดำเนินการจัดการประชุมเวทีสาธารณะฯ จำนวน 3 ครั้ง ประกอบด้วย ครั้งที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ 2 จังหวัดระยอง และครั้งที่ 3 จังหวัดกรุงเทพฯ

การประชุมเวทีสาธารณะฯ ได้มีผู้เข้าร่วมจำนวนทั้งสิ้น 583 คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ สมาคมและภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า ส่งออก ผลิต ใช้ จำหน่าย บำบัด กำจัด และปลดปล่อยปรอท

ทั้งนี้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของการเข้าร่วม หรือ ไม่เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญามินามาตะฯ ที่สะท้อนจากเวทีสาธารณะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือควรเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ เนื่องจากถึงแม้ว่าประเทศจะไม่เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิก ประเทศไทยก็มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนากลไก มาตรการและแนวทางปฏิบัติในการจัดการปรอทที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนั้นการเข้าร่วมจะเป็นตัวกระตุ้นให้ภาครัฐ หรือผู้มีอำนาจการตัดสินใจเชิงนโยบายให้ความสำคัญเรื่องการจัดการปรอท และจะช่วยให้ประเทศมีความชัดเจนในเรื่องฐานข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล การมีหน่วยงานรับผิดชอบ และการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในการพัฒนาระบบและกลไกต่างๆ แต่ทั้งนี้ก่อนที่ประเทศจะเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิก จำเป็นต้องมีการศึกษาความพร้อมและการเตรียมการในเรื่องต่างๆ อย่างรัดกุมเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อภาพรวมของประเทศ และไม่กระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศด้วย และจำเป็นต้องมีการเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทราบถึงรายละเอียดและความคืบหน้าของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติ รวมถึงสร้างความตระหนักรู้ของประชาชน

ในทุกภาคส่วนให้สามารถดำเนินตามข้อปฏิบัติของอนุสัญญามินามาตะได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ควรมีการจัดทำเป็นนโยบายระดับประเทศ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานต่างๆ สามารถนำไปปฏิบัติต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม รวมถึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่รัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการควบคุม ติดตามตรวจสอบการปลดปล่อยปรอท การใช้ปรอทในผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงมีการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือและงบประมาณในการติดตามตรวจสอบ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ได้ผลจริง

ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารกรมควบคุมมลพิษ

ให้บริการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ
เพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540

สามารถขอรับเอกสารข้อมูลได้ที่ ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารกรมควบคุมมลพิษ
อาคารกรมควบคุมมลพิษ ชั้น 1
โทร. 02-298-2070-2 หรือ <http://pcd.go.th>

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2298 2066-9 โทรสาร 0 2298 5378 <http://pcd.go.th>

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

เรียน